Drengens skoveventyr blev til en skolebog

Vist første gang, en 14-aarig har skrevet en bog, som bruges i undervisningen

14-aarige Frank Wenzel har ogsaa selv taget billederne til »Musvaagereden i skoven«

Af CAT. HØJFELDT

EN 14-aarig dreng har skrevet en skolebog. Det er vist aldrig hørt før. Og han har selv taget billederne til bogen — bemærkelsesværdige og sjældne fotografier, taget fra toppen af et træ, under de vanskeligste forhold. Og for manges vedkommende med et ganske billigt kasseapparat af dem til 13,85, eller hvad det nu kan koste.

Frank Wenzel, som han ser ud i dag.

Skolebogen — eller hæftet, bør man maaske helt korrekt sige her i begyndelsen, da det kun rummer 39 sider — foreligger nu hos Gyldendal som »Læsning til naturfagstimen, 6«, beregnet for 6.—9. skoleaar. »Musvaagereden i skoven« er titlen. Forfatterens navn *Frank Wenzel*, den 14-aarige, som ganske vist nu ved bogens fremkomst er 18.

End ikke i drømme

Men han *var* 14, da han fotograferede sine musvaager, og han var ogsaa kun 14, da han hver dag i sin dagbog skrev beretningen om, hvordan han dybt inde i skoven fandt en rovfuglerede med unger, klatrede derop, lavede sig et »hus« i et træ overfor og næsten hver dag i nogle sommermaaneder besøgte skoven og sit skjul for uset at følge med i musvaageungernes udvikling og fotografere dem. Det er dagbogsbladene, der er blevet til bogens tekst — med kun ringe ændringer. Altsaa, en skolebog skrevet af en 14-aarig.

Gyldendal, der har udsendt den, kender ikke til andre skolebøger skrevet af saa unge forfattere. Frank Wenzel indtager en særstilling, og for ham selv er der ved bogens udsendelse det særligt fornøjelige, at hvad han gjorde for fire aar siden,

at bladene nu dannede et saa tæt dække, at jeg ike kunne se rederne oppe i kronerne.

Jeg naaede frem til en bøgeskov, og musvaager bygger helst i store bøgetræer. Nu var chancen der. Jeg havde ikke gaaet ret længe under de lysegrønne bøgekroner, før jeg ganske svagt hørte en pibende lyd. Jo længere, jeg gik frem, des tydeligere blev lyden. Mon det var en rovfuglerede ... Kunne jeg komme op i træet ... Bare nu ikke reden var tom som saa mange andre, jeg havde været oppe ved. Men jo højere jeg kom, des sikrere blev jeg i min sag. Der maatte være unger i den rede, for den pibende lyd blev tydeligere og tydeligere ... Nu var jeg naaet helt op og stak hovedet op over redekanten. Hvad laa i reden? Tre hviddunede musvaageunger! Endelig havde jeg haft heldet med mig. De var nok 6—7 dage gamle. De to ældste var næsten dobbelt saa store som den yngste. Den saa ynkelig ud, og jeg var klar over, at den ville dø i løbet af faa dage. Det er ganske almindeligt i rovfuglereder, at den mindste af ungerne omkommer af sult, fordi dens store søskende tager føden fra den, naar forældrene ikke kan skaffe tilstrækkeligt.

Kun mig, der eksisterede

Nu kom saa nogle spændende maaneder for den 14-aarige. Han hentede materialer, saa han kunne bygge sig et skjul i form af en lille kasse i nabotræet. Han var klar over, at alt maatte bindes sammen. Ikke noget med søm i træet. Han skulle ikke ødelægge noget. Tro ikke, at det var bare leg; der skulle udholdenhed til. Det forstaar man, naar man hører, at »huset«s bund, som han først skulle have op i det høje træ, faldt ned fire gange, inden han fik den op. Hver gang maatte han klatre ned og begynde forfra. Han tog af sted allerede ved 2—3 tiden i sommernatten.

— *Det var, skriver han, underligt at køre saa tidligt. Jeg mødte ikke et menneske, selv landsbyerne laa som uddøde. Solen var ved at staa op som en ildrød kugle. Jeg ønskede, at flere mennesker kunne nyde en saadan morgen, men det er kun faa, der er oppe ved denne tid. Jeg følte det, som om det kun var mig, der eksisterede ...*

I de kommende uger fulgte han saa

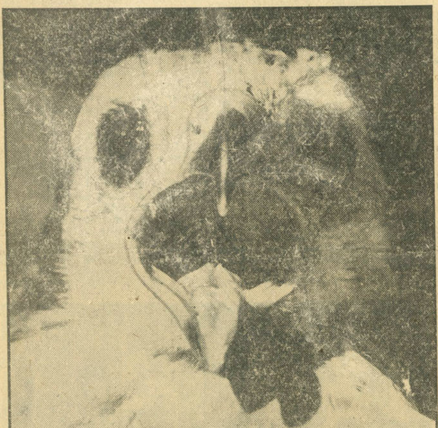

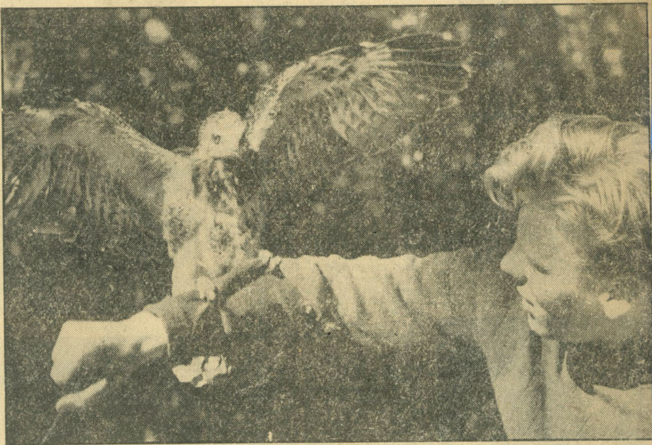

Denne fugl er derimod venligere. Det er en musvaage-unge, ca. 40 dage gammel og lige ved at være flyvefærdig, som efter Frank Wenzels mange besøg har faaet saa megen tillid til ham, at den kan fotograferes paa hans arm.

i udlandet, føjer han stolt, men en smule undseligt til.

— Vil De ogsaa skrive?

— Det ved jeg ikke. Det falder mig ikke saa let. Jeg er meget længe om det, naar jeg prøver.

— Bogen virker saa letskrevet?

— Jeg var jo kun 14 aar og skrev kun for min egen fornøjelses skyld. Jeg vidste ikke, at nogen nogen sinde skulle se det. (Det kan føjes til, at nogle af dem, der har været formidlere ved bogens fremkomst er skoleinspektør Sofie Rifbjerg og forstanderinde Bodil Pedersen, Egelundshuset.

Den hvæsende hvepsevaage

— Har De haft andre spændende fugleoplevelser?

— Ja, men jeg husker især en oplevelse fra Rold Skov, hvor jeg ville fotografere hvepsevaagen. Jeg fandt dens rede, klatrede op og anbragte min blitz. Krøb ned og skjulte mig, idet apparatet skulle udløses ved hjælp af en traad. Men hvepsevaagen fløj ikke. Den blev paa reden, og det var reden med æggene, jeg ville fotografere. Jeg ventede og ventede. Den blev der. Saa klatrede jeg op igen, op for at der kunne ske noget, og jeg faa mit billede. Men hvad gjorde fuglen? Den fløj ikke bort af angst for mig, der dog udgjorde en fare for den. (Den kunne jo ikke vide, at jeg var en fredelig person!) Nej, den rejste sig lidt, da jeg kom op til reden, og stod og hvæsede mod mig. Den gav sig ikke. Den ville ikke forlade sin rede med æggene. Er det ikke fantastisk, hvilket mod en fugl kan udvise, naar den vil beskytte sit afkom. Jeg glemmer det aldrig. Det var noget virkeligt stort, jeg havde oplevet.

CAT HØJFELDT.

gjorde han udelukkende for sin egen fornøjelses skyld. Han forestillede sig ikke, at andre ville interessere sig for hans optegnelser. Og at de ville blive til en skolebog. Dette har ikke strejfet ham i drømme — end ikke, naar han i seks timer eller mere maatte sidde musestille oppe i sit snævre skjul for at faa et godt billede og blev saa træt, at han slumrede ind. Han gjore bare, som drenge gør: gik paa opdagelse. Og havde det herligt.

I naturen

— Jeg har vist, fra jeg var helt lille, interesseret mig for dyr og for naturen, siger Frank Wenzel, der nu uddanner sig til fotograf og vil være færdig til efteraaret. (Det kunne med hans interesser ogsaa være blevet zoolog, men den megen læsning, nej, saa hellere fotografere). Jeg var ikke ret gammel, da jeg laa ved et vandhul for at fiske haletudser, gik paa jagt efter firben og snoge, og saa kom interessen for fuglene. Jeg boede for fire aar siden paa landet i Nordsjælland, var kommet ud af skolen og hjalp om eftermiddagen til i en frugtplantage. Dels fordi jeg selvfølgelig skulle bestille noget, dels fordi jeg gerne ville tjene nogle penge til at anskaffe mig et bedre fotografiapparat end kasseapparatet (hvormed han som sagt har taget meget fine billeder. Først midtvejs under musvaage-ekspeditionen fik han et andet apparat. De første billeder er taget med kassen).

En pibende lyd . . .

— Inden jeg skulle i frugtplantagen, strejfede jeg om i skoven, fortæller han. Jeg elskede det. Jeg følte mig aldrig bedre tilpas, end naar jeg gik alene i skoven, hvor der altid sker en masse — bare man har øjnene aabne.

Her, hvad han i sin bog siger om baggrunden for, at han fandt musvaagereden. En dag stødte han paa en raabuk, som stod og drak vand af en kilde, men inden han fik fotografiapparatet gjort klar, forsvandt den. Bukken hørte ham.

— Jeg ærgrede mig over de flotte billede, jeg kunne have taget, hvis jeg havde haft mit apparat skudklart. Mens jeg gik videre, fik jeg en ny idé. Jeg ville gaa en rigtig lang tur, maaske kunne jeg støde paa flere spændende oplevelser, ja, maaske kunne jeg være saa heldig at finde en rovfuglerede. Jeg maa indrømme, at min interesse for rovfuglereder ellers var ved at svinde hen. Jeg havde gaaet over en maaned og ledt uden resultat. Jeg regnede selv med, at det ville være et stort held, hvis jeg fandt en rovfuglerede, og saa ville det nok være en musvaage- eller en spurvehøgerede, for dem er der flest af. Det, der gjorde det vanskeligt for mig, var,

livet i musvaagereden, saa, hvord[...] forældrene kom med mad til de sm[...] rovfugleunger, laa i timevis mus[...] stille for at opleve alt. Skrev, na[...] han kom hjem sine smaa beretni[...] ger, der nu er blevet til en sko[...] bog. Og han havde det dejligt, f[...] staar man. For intet driver jo va[...] ket som lysten. Og det var leg a[...] sammen. At børn med spænding [...] læse bogen, staar klart. Men s[...] voksne, maaske især bymennesk[...] fanges ogsaa af den. Læsningen [...] den 14-aariges eventyr i trætop[...] er spændende som nogen kriminal[...] man.

Dyrefotograf

— Og nu vil De leve af at fo[...] grafere, siger vi til Frank Wenze[...]

— Ja, men ikke portrætter, ler [...] Jeg vil ud i naturen, ud at foto[...] fere dyr. Ikke lukkes inde i et [...] lier. Naar jeg er færdiguddan[...] maa jeg prøve, om jeg kan skabe [...] en levevej som dyrefotograf. Jeg [...] allerede faaet antaget adskillige [...] rebilleder i forskellige blade — o[...]